

KERESZTÉNY KISKÖNYVTÁR

II. SOROZAT.

A hitigazságok könyvei

5. FÜZET.

Elmélkedés az utolsó ítéletről

Irta: Dr. Mihályfi Ákos

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT KIADÁSA
STEPHANEUM NYOMDA R. T. BUDAPEST

Nihil obstat.

Dr. Desiderius Bita,
censor dioecesanus.

Nr. 1946.

Imprimatur.

Strigonii, die 22. Aprilis 1916.

Ludovicus Rajner,
eppus, vic. generalis.

Az egyházi főhatóság és rendi hatóság engedélyével.

Az utolsó ítélet.

«Hiszem a testnek föltámadását
és az örök életet.»

Hiszekegy.

A lélektől elhagyott testet betesszük a sirgödörbe, ott elporhad, széthányódik, tán egy-két század mulva fölássák a temetőt, hogy egy új városnak rakják le alapjait, szétszórják a csontokat, új meg új sírok keletkeznek a régiek fölött. De végre – mikor, nem tudja senki, mert amint Jézus Krisztus világosan megmondotta, ezt a napot még az angyalok sem tudják, csak a mennyei Atya – mondom végre, tán százezer esztendőök után, de végre mégis eljön a jelen világ vége, a nagy nap, mely az isteni Gondviselés jelen művének lesz befejező jelenete, mintegy utolsó felvonása. Nagyszerű, felséges, isteni volt a kezdet, az első felvonás: Isten szavára jött létre a föld, gyúltak ki az égen a nap, hold, a csillagok; Isten szavára éledt meg a föld, hajtott füvet, virágot, bokrot, hozott létre rétet, csallitot, erdőt; Isten szavára jött élet a vizekbe, a rétekre, erdőkbe; a csuszó-mászó, lóto-futó, repkedő állatok az ő szavára népesítettek be mindent: épp így lesz a jelen világ utolsó fölvonása is. Az Ő szavára kialszik a nap, elsötétül a hold s az ég boltjáról lehullanak a csillagok. Maga Jézus Krisztus mondja, ez lesz az utolsó ítéletnek a kezdete. Ebben a rémes katasztrófában a földön élő emberek is mind meghalnak – el van ugyanis rendelve Isten által, hogy minden ember meghaljon, – de csak azért, hogy rögtön a halál után a többi halottakkal föltámadjanak. Mert, amint Jézus Krisztus tanítja, elküldi e napon angyalait, hogy életre szólítsák a holtakat. Minő jelenet leszen ez: mikor egyrészt a nap és a hold elsötétülnek, a csillagok lehullanak, a földön, mint szélvihar, a halál lehelete megöl mindent; majd fölhangzik az angyalok harsonája, megnyilnak a sírok, megnyilik a föld s mindenfelől emberek milliói és milliói jönnek elő. Langy tavaszi eső után nem tör elő oly gazdagon a rét pázsítja, mint most az angyalok életre hívó szózatára lépnek ki a föld porából megelevenedve az emberek: aki csak valaha e földön élt, Ádámtól kezdve száz-ezer éveken át az utolsó napig, mind-mind föl fog támadni.

A hitetlenek mosolyognak, ha a test föltámadásáról hallanak beszédet s ezerféle okoskodással állanak elő, melyekkel bizonyítani akarják, hogy a testnek föltámadása teljes lehetetlenség, teljes képtelenség. Azonban, kérdezem, annak az Istennek volna lehetetlen a testek föltámasztása, aki a semmiből létrehozta az eget, a földet, a hegyeket, erdőket, tengereket, állatokat és embereket? Aki semmiből létrehozta egy szavával a mindenséget, annak mindenható szava a szél által széthordott porszemekből is visszaállítja az emberi testet. *«Valóban esztelen ember az – amint szent Pál apostol mondja – aki kételkedve kérdezi, vajon föltámadnak-e a halottak?»*¹

Föltámadnak tehát a holtak: megnyilik az ég, a pokol, a tisztító tűz s a lelkek visszajönnek a földre, hogy megelevenítsék testeiket. De különös látvány tárul elénk, kedves olvasóm! Ez a föltámadás pillanata mintegy ide a földre varázsolja a poklot is, meg a mennyországot is. Amint ránézünk a föltámadott testekre, emberekre, azonnal látjuk az óriási különbséget közöttük: az egyiknek teste dicsőségtől ragyog, a boldogság fénye árasztja el: ez üdvözült lesz, akinek a lelke már a menny boldogságát megízlelte s akire a lélek boldogsága kiönti fényét és édességét. A másik ijesztő, visszataszító alak, élő halott, rothadó hulla, mely mégis él és mozog: ez egy elkárhozott, kinek lelke a pokol kínjait és gyötrelmeit átönti a testbe is, úgy, hogy aki meglátja, borzadva visszariad tőle, mint a próféta mondja. Ez a szentírásnak világos és félre nem érthető tanítása, hogy az igazak megdicsőült testben fognak föltámadni s

---

¹ I. Kor. 15, 35–36.

a test dicsősége, szépsége arányban lesz földön szerzett érdemeikkel; a gonoszok föltámadása pedig olyan lesz, hogy az inkább halálnak, mint életnek nevezhető s ezért mondja szent János is a Jelenések könyvében a gonoszok föltámadását: *második halálnak*.²

Minő jelenetek lesznek majd ott a föltámadás pillanatában! Aki ezen a földön a test szépségéért, a test kívánságaiért, a test kényelméért elhagyta az Isten törvényét, *aki*, amint szent Pál apostol mondja: *«a testben vetett: most a testben fogja aratni az enyészetet»*. Amint az elkárhozott lélek ismét egyesül testével, annak kínja, gyötrelme átjárja a test tagjait, át a csontokat, a velőket; annak megátkozott gonoszsága kiül az arcra, kivillog a szemekből; az elkárhozott lélek rútsága bevonja iszonyával most már a testet is; akik a földön bámulták szépségét, akiket a földön a bűnre csábított, akikkel vétkezett, akiket e földön egy-egy mosolya boldogított: azok is iszonyodva fordulnak el tőle, rokonai, szülei, gyermekei mind, mind ijedve hagyják el őt.

Ó, most itt ez a jelenet mutatja meg világosan: ki az, aki igazán szereti testét. Nem az, aki e földön mindenben csak testének vágyait követi, aki csak annak gondozására, kényelmére fordítja egész életét, ó nem, hisz az ilyen legnagyobb gyötrelmét testében fogja feltalálni az utolsó ítélet napján. Hanem igenis az szereti testét igazán, aki az Isten törvényeinek igája alá kényszeríti, aki tisztaságban és mértékletességben, önmegtagadásban, áldozatokban és szenvedésekben neveli testét az utolsó ítélet napjára, mert akkor a test, mint a Szentlélek örök temploma ragyogni fog a dicsőségtől és soha többé meg nem szünő boldogságtól. Igen, annál dicsőbb lesz a föltámadt test, minél többet szenvedett a földön; minden egyes önmegtagadás a szépségnek, a boldogságnak egy-egy új sugarát önti rá; akkor örülünk csak igazán annak, hogy szigorúan bántunk testünkkel, minél szigorúbban, minél kegyetlenebbé bántunk vele a földön, annál nagyobb lesz most érte a jutalom, a fény, a dicsőség, a boldogság.

De ime, egyszerre szelid fény és világosság árad szét az eddig sötét égboltról s feltűnik az Isten fiának jele, a *fénylő kereszt*, majd megjelenik *Jézus Krisztus*, körülvéve angyalaitól, hogy *ítéletet tartson a világ fölött*.³

Ó, minő jelenet leszen az, midőn testi szemeinkkel fogjuk meglátni az égboltján átszűrődő keresztet s a kereszt nyomán az Üdvözítőt! El tudjuk-e képzelni azoknak a rémületét, kétségbeesését, örült fájdalmát, akik a földi élet alatt ezt a keresztet s az Üdvözítőt kinevették, kigúnyolták, benne nem hittek; akik ezt a keresztet csak mesének, babonának, fanatikus emberek találmányának tartották; akik a földön ellenségei voltak a keresztnek, akik dőreségnek tartották azt s ami vele összefügg, az önmegtagadást és a lemondást – el tudjuk-e képzelni mindezeknek a rémületes kétségbeesését? Futni, menekülni akarnának e látvány elől, de nem lehet; *kiabálják a szikláknak: essetek ránk! a hegyeknek: temessetek el!*

Míg másrésről akkor fog igazán beteljesülni az Üdvözítő szava: *«Boldogok, akik nem láttak s mégis hittek bennem»*.⁴ Minő édes boldogság fogja átjárni azoknak a szívét, akik a földön hiven szolgáltak Jézusnak; akik az ő keresztjét hordozták mellükön, homlokukon, akik ebbe a keresztbe helyezték reményüket, akiket ez a kereszt tartott távol a bűnös élvezetektől, akiknek ez a kereszt adott erőt a szenvedések elviselésére, akiket ez a kereszt ösztönzött önmegtagadásra és lemondásra, akik igazi keresztények voltak, keresztviselők, kereszthordozók, akiknek főtörekvését képezte, hogy Jézus Krisztust kövessék a lemondásban és a szenvedésben. Minő örömmel és boldogsággal fogják ezek megpillantani az ég boltozatán kigyuló keresztet s ezután a menny boldogságában megjelenő Üdvözítőt!

---

² Jelenések könyve. 20., 14.

³ Máté 24., 30–31.

⁴ János 20., 29.

S ekkor – amint az Üdvözítő mondja – angyalai által elválasztja az igazakat a gonoszoktól: «Azok az ő jobbára, ezek baljára soroztatnak». ⁵ Nem lesz nehéz ez az elválasztás; hisz, amint már előbb említettem, az üdvözült vagy elkárhozott lélek rányomja a testre a dicsőség fényét vagy a kárhozat borzalmát, az angyalok légiói könnyen fogják eszközölni az emberek ezen örök időkre szóló szétválasztását. De minő elválasztás lesz ez: nemcsak a testek, hanem a szívek is elválnak örökre; a két tábor között áthidalhatatlan ür támad, mely még a visszaemlékezést, még a gyermeki, szülői, hitvesi szeretetet is megszünteti. Ha az anya jobbkeze lesz s a gyermek balkéze, vagy megfordítva; ha a férj jobbkeze s a feleség jobbkeze; ha az egyik testvér jobbkeze, a másik balkéze: akkor elszakadtak egymástól szíveik is örökre. Ti anyák, kik annyira szeretitek gyermekeiteket, ha az egész örökkévalóságban velük akartok lenni, neveljétek őket jámboroknak, vezessétek őket az erények útján, óvjátok meg őket a bűntől, gondozzátok ne csak testüket, hanem még inkább a lelküket s akkor nem fogjátok őket elveszteni soha. S ti asszonyok, kik forró szerelemmel ragaszkodtok férjetekhez, ha nem akartok tőle örökre megválni, ápoljátok benne a vallásosságot, legyetek az ő lelkének őrzőangyalai, hogy az utolsó ítélet napján az Üdvözítő jobbán ismét rátaláljátok.

De miért történik ez az elválasztás, ha már úgyis mindegyik érzi testében is az üdvösséget vagy a kárhozatot? Azért, mert most lesz a végső igazságszolgáltatás. «*Mindenkinek megadja e napon, amit érdemelt*» ⁶ – mondja az Üdvözítő. Az Úr Jézus az egész világ előtt fogja megjutalmazni az erényt, a jó cselekedeteket: de egyszersmind az egész világ előtt fogja leálcázni, megszégyeníteni és büntetni a vétket, a gátságot, a képmutatást és szentségtörést.

Itt a földön most egyenlően árasztja napját az igazakra és gonoszokra; itt a földön elfátyolozza előttünk az emberek szívét; itt a földön a legtöbb bűn nem nyer büntetést, a legtöbb erény nem nyer jutalmat, sőt, habár a lelkek a halál után elveszik jutalmukat vagy büntetésüket, mi arról nem tudunk semmit, nem tudjuk, kik kárhoztak el, kik üdvözültek. Már pedig az igazságság csak akkor lesz teljes, ha mindazok, akik tanúi voltak az érdemnek vagy bűnnek, tanúi lesznek a jutalomnak vagy büntetésnek; ha mindazok, akik épültek az erényes jámborságon, vagy akik megbotránykoztak a bűnösök arcátlanságán, látják az erény diadalát s a bűn megszégyenítését; ha a képmutatás azok előtt lesz leálcázva, akiket a földön megcsalt; ha a botránykozót azok előtt sújtja az Úr haragja, akiket a földön megbotránykoztatott; ha a gonoszság azok előtt lesz megbüntetve, akik fölött a földön diadalmaskodott; ha az erény azok előtt nyer kitüntetést, akik azt a földön kinevették és megvetették; ha a lemondás, önmegtagadás, alázatosság, mely a földön elrejtőzött, napfényre kerül.

Ez fog megtörténni az igazságszolgáltatás nagy napján. Akkor fog beteljesülni, amit szent Pál apostol mond: «*Eljő az Úr, ki a sötétség titkait is megvilágosítja és a szívek szándékait is ki nyilatkoztatja – és akkor lesz kinek-kinek dicsérete az Istentől*». ⁷

De mily rettenetes lesz ez a gonoszokra nézve, ha az igazságos Biró lerántja a fátyolt életükről s az egész világ elé állítja szívük minden gonosz vágyát, lelkük minden aljas gondolatát, életük minden utálatos cselekedetét; mikor majd az Úr megteszi, amit a prófétánál mond: «*És rád bocsátom haragomat és megitéllek téged utaid szerint és eléd teszem minden utálatosságodat; és nem kimél szemem téged és nem könyörülök... hanem rád rakom minden vétkeidet... fölfedezem szégyenedet a te orcád előtt, megmutatom a nemzeteknek méltatlanságodat s az országoknak gyalázatodat*». ⁸

---

⁵ Máté 25., 31–33.

⁶ Máté 16., 27.

⁷ I. Korinth. 4., 5.

⁸ Ezechiél 7., 8–9.

Látni fogunk ott majd embereket, kik tán koronát viseltek a földön, országokat kormányoztak, kiknek tudományát, művészetét az egész világ megbámulta, kik kincseikben, gazdagságukban kéjelegtek s most az egész világ előtt pellengérré állíttatnak: *«Fölfedezem szégyenedet, megmutatom a nemzeteknek meztelenségedet és az országoknak gyalázatodat és rád rakom minden vétkeidet»* s ők megszégyenülve, megsemmisülve, összetörve, *kétségbeesve mondják a szikláknak: essetek ránk, a hegyeknek: temessetek el!*

S látni fogunk majd nőket, lányokat és asszonyokat, kiket e földön tán erényes, jámbor nőknek, tisztaszívű lányoknak, hű hitveseknek gondoltunk, kik tán a jámborság álarca alá rejtették szégyenletes bűneiket, hűtlenségüket: látni fogjuk, mint leplezi le őket az Úr: *«Nem kimél szemem téged és nem könyörülök... hanem rád rakom minden vétkeidet és megmutatom az országoknak gyalázatodat»*⁹ – és látni fogják az ő undok vétkeiket, utálatos képmutatásukat gyermekeik, férjeik, testvéreik, gyóntatóik, kik előtt a földön annyi ravaszsággal leplezték gonoszásaikat és látni fogja az egész világ szégyenüket, *ők pedig kétségbeesve fogják mondani a szikláknak: essetek ránk és temessetek el!*

Kedves olvasóim, szégyellitek bűneiteket és gyarlóságaitokat? nem akarjátok, hogy azokat megismerjék az emberek? nem óhajtjátok, hogy szívetek legtitkosabb vágyai, lelketek gondolatai, szenvedélyeitek titkos cselekedetei mintegy fotográfiában megörökítve közszemlére tétessenek? Bánjátok meg azokat s valljátok be őszintén a szent gyónásban, az irgalom nagy szentségében. A bánat könnyei és az Úr Jézus irgalma letörül minden szégyent, minden gyalázatot a lelkekről. Mert, amint az Úr mondja a prófétánál: *«Ha olyanok bűneitek, mint a karmazsin, megfehérednek mint a hó és ha pirosak is mint a bibor, lesznek mint a fehér gyapju»*.¹⁰

Az őszintén megbánt és meggyónt bűnök miatt nem kell félnünk, azok miatt nem fogunk szégyenkezni az utolsó ítélet napján; de ha csak egy bűn marad is lelkünkön, akármilyen titkos szenvedély, akármilyen rejtekben elkövetett bűn, akármily régen követtük is azt el – az utolsó ítélet napján feltárul az egész világ előtt.

De fölfedi az igazságos Bíró a jók erényeit is az egész világ előtt a maguk igazi fényében és értékében. S látni fog a világcsodákat! Látni fogja, hogy amit a földön bolondságnak, esztelenségnek tartott, amit kinevetett és kigúnyolt: az részesül most tiszteletben, elismerésben, jutalomban és dicsőségben: a lemondás, az önmegtagadás, a bűnbánat, a szigorú élet, a test és a lélek vágyainak megzabolázása, az imádság, a tisztaság, az alázatosság, a mértékletesség, ezek lesznek az igaz Bíró által kitüntetve. De látunk mi is, kik keresztény hittel birunk, csodás dolgokat.

Látni fogjuk, hogy az Úr Jézus éppen azokat az erényeket és jócselekedeteket, lemondásokat és önmegtagadásokat, könnyeket és fohászokat jutalmazza meg a legjobban, melyeket a földön elrejtettünk, melyekről embertársainknak sejtelmük sem volt; valamint azt is látni fogjuk, hogy az Úr Jézus nem a cselekedetek külső értéke, hanem a szív szándéka szerint méri ki jutalmát, osztja elismerését; úgy hogy a legszerényebb viszonyok között élők is olyan, sőt nagyobb jutalmat nyerhetnek, mint a pápák, püspökök és fejedelmek, ha állásuk kötelességeit Isten akarata szerint, Istennek följajánlva igyekeztek tökéletesen betölteni.

S mikor majd itt a kereszt fényének világa mellett föltáruznak a szívek, az emberek erényei és gonoszágai, mikor majd a bűnösök az egész világ előtt fognak a szégyentől roskadozni, a jámborok a dicsőségtől tündökölni: megszólal az Úr s az egész világra elhangzik szava; a jobbán állóknak mondani fogja: *Jöjjetek, Atyám áldottai s birjátok az országot, mely a világ kezdetétől fogva nektek készített; a balján állóknak pedig harsogni fogja: Távozzatok tőlem*

⁹ Ezechiél 7., 4.

¹⁰ Isaiás 1., 18.

*átkozottak, az örök tűzre, mely készítettett az ördögnek és az ő angyalainak,*¹¹ – s a Megváltó mindenható szavára megnyílik a pokol rémes tüze, hogy elnyelje az átkozottaknak most már testét is; átjárja ez a tűz a test pórusait, a szemeket, a száját, égeti a nyelvet, rágja a csontokat, metszi a velőt s bezárul a pokol e szerencsétlenek után, hogy többé meg ne nyíljon soha; de ugyancsak az Üdvözítő szavára föltárul a menny kapuja is s a Megváltóval együtt emelkednek föl a jámborok a menny boldogságába, átszellemül testük, ajkaik a szeráfok énekét zengik, szemeik nem fognak betelni soha a mennyei Jeruzsálem szépségének szemléletétől.

A földet pedig a tűz járja át, megsemmisítve minden emberi alkotást, hogy azután *e tűzből új világ keletkezzék.*¹²

*

Ha lelkiismeretünk boldogító feleletet adna, hogy valóban nyugodtan merünk az ítélet elé nézni: őrizzük meg a jövőben is szívünknek tisztaságát, jámborságát; kerüljünk mindent, ami azt beszennyezhetné, igyekezzünk napról-napra növelni jócselekedetek s erények által szívünk jámborságát, s ha kísértések támadnának ellenünk, az utolsó ítélet gondolata adjon nekünk erőt; ha nehéznek tűnnék föl előttünk a jámborság útja: az utolsó ítélet gondolata erősítsen meg bennünket.

Ha azonban egyik vagy másik közülünk megremeg és nyugtalan lesz az utolsó ítélet gondolatára, most, az irgalom napjaiban, oszlassa el aggodalmát, szerezze meg lelkének a megnyugtató békét: az utolsó ítélet borzalmait bírják őszinte bűnbánatra, boruljon töredelemmel az Úr Jézus irgalmas lábaihoz, tépje ki szívéből azt a szenvedélyt, vétket, indulatot, mely vesztét okozhatná s igyekezzék úgy élni mindig a jövőben, hogy az utolsó ítélettől ne kelljen remegnie.

---

¹¹ Máté 15., 34., 41.

¹² II. Péter 3., 12–13.